

R e s t a u r á t o r s k ý z á m ě r

S o c h a s v . J a n a N e p o m u c k é h o

v o b c i R u d n í k

1.Data památky

1.1. Údaje o památce

Název díla: Socha sv Jana Nepomuckého v obci Rudník
Autor: neznámý
Datace: 1716
Sloh: baroko
Materiál: pískovec
Technika: kamenicky a sochařsky opracovaný kamenný materiál
Rozměry: celková výška sousoší včetně architektury výška: 380 cm
Předchozí známé obnovy a restaurátorské zásahy: -

1.2. Lokalizace památky

Kraj: Královehradecký kraj
Katastrální území: Rudník
Okres: Trutnov
Obec s rozšířenou působností: Vrchlabí
Obec: Rudník
Umístění: obec Rudník
Bližší určení místa: poblíž bývalé školy (dnes Hotel Arnika) u cesty ke kostelu
Ochrana stav/typ: prohlášeno památkou ministerstvem kultury
Prohlášeno kulturní památkou: 3.5.1958
Identifikátor záznamu: 356389206
Číslo rejstříku: 68665/6-3668

1.3. Údaje o akci

Majitel: obec Rudník
Investor: obec Rudník
Závazné stanovisko OkÚ ze dne: -
Návrh na restaurování vypracován dne: 27.1.2013
Termín započetí a ukončení akce: 2013
Zpracovali: Lucie Truněčková – restaurátorka, Václavická 1132, Náchod
tel: 774 518 493, Email: TrunekovaLucie@emil.cz
IČO 86978179, licence MK č. 1617/2009

Petr Beneš- restaurátor, U hřbitova 220, Trutnov
tel, fax 499 733 391, mobil 603 897 170,
Email: benes.kamen@volny .cz
licence č. MK 13267/1997
IČO 11119985, DIČ CZ 6501220792

2. P o p i s p a m á t k y

Památka se nachází v obci Rudník, nedaleko bývalé školy (dnes Hotel Arnika) u cesty vedoucí ke kostelu sv. Václava. Památka původně stála na jiném, nám zatím neznámém místě. V současnosti je památka osazena v mírném svahu a vede k ní část původního schodiště. Na toto místo byla přestěhována v roce 1898. Na fotografii (foto č. 1)přibližně z roku 1920 je památka zachycena spolu s vyzděnou zítkou lemující památku včetně schodiště.

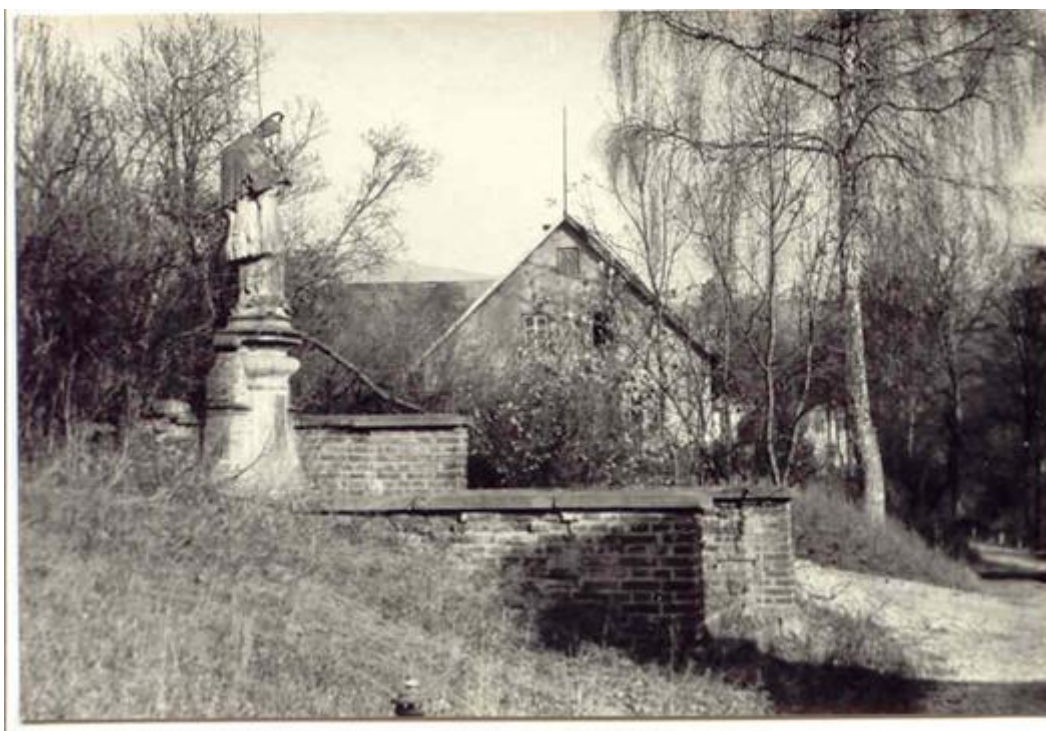

Foto č. 1 - fotografie přibližně z roku 1920

*Johannesstatue im Schulgarten hart am Kirchenweg, gegenüber der Pfarrscheuer.
Diese Statue stand bis zum Jahre 1898 vor dem Schulhaus zwischen den Linden und
wurde auf Wunsch des H. Kirchenpatronatsherrn Josef Kluge auf den heutigen
Standplatz übertragen. Sie wurde laut der lateinischen Inschrift von dem damaligen
Pfarrer Johannes Seidel im Jahr 1716 gestiftet. Diese Inschrift lautet:
Honor beati Iohannis Nepomvkeni ex strvxit Ioannes seidel ovinivs Extris Pata
haeresi pastor seifensis natvs Freiheite
der Summierung der lateinischen Zahlen ergibt sich als Jahreszahl:
1716*

Jedná se o sochu sv. Jana Nepomuckého stojící v typické poloze. Světec se přiklání ke kamennému krucifixu, který drží v náruči. Světec je oděn v charakteristický kněžský oděv (biret, rocheta, alba). Stojí na masivním kamenném podstavci složeném pravděpodobně z devíti kusů vzájemně pospojovaných železnými kramlemi. Ve středu podstavce je vysekané zrcátko se sekaným latinským nápisem. Socha je datována rokem 1716. Celková výška sochy s podstavcem je 380 cm. Podstavec stojí na dvou masivních základových stupních. První je složen ze dvou kusů, druhý pravděpodobně ze tří a k cestě

vede kamenné pravděpodobně nepůvodní schodiště. V zadní části podstavce je vysekaný nápis Renovirt 1836 I. K..

Socha je zapsána v seznamu nemovitých kulturních památek pod číslem 68665/6-3668 od roku 1958.

3. Popis stávajícího stavu památky

Památky je zhotovena z narůžovělého pravděpodobně permského pískovce. Povrch celé památky je zasažen mechy a lišejníky a mírně znečištěn exhalacími produkty. Více exponované partie sochy i podstavce zaznamenaly velkou degradaci a úbytek původní modelace hmoty, způsobené vznikem krust narušujících původní materiál (boky světce, rostlinný motiv pod římsou soklu). Na několika místech se v materiálu vyskytují povrchové trhliny. Na památce jsou patrná mechanická poškození a nevhodné novodobější vysprávkování. Jedná se především o rohy a hrany podstavce. Spárování mezi jednotlivými díly je popraskané. Boční části kamenného podstavce jsou přikotveny železnými kramlemi, které korodují. Z boku podstavce i sochy světce se nacházejí sekané otvory (z části se zbytky olova), pro které bez starší dokumentace zatím nemáme vysvětlení. Je možné, že v otvorech byla ukotvena kovová stříška anebo jiné kovové atributy. Ve středu podstavce je vysekané zrcátko se sekaným latinským nápisem. Ten je v současné době vybarven nevhodnou bronzovou barvou. V zadní části památky schází opora svahu. V dřívější době ji zajišťovala cihlová zídka, která se nedochovala viz foto č.1. Okolní terén je zvýšen nad úroveň stupňů, což má neblahý vliv na statiku památky. Při velkých deštích může voda odnášet spárový materiál a narušovat statiku základů. V současné době se díky tomu celá památka výrazně kýve.

Kovový atribut svatozáře se do současnosti nedochoval, lze jej odvodit z fotografie (Foto č. 1) a z obdobných soch.

4. Koncept restaurátorského zásahu

Kamenná plastika se nachází ve vážném stavu. Úkolem restaurátorského zásahu bude především statické zajištění plastiky a stabilizace kamenného materiálu. Nejprve bude proveden restaurátorský průzkum a zhotovena fotodokumentace aktuálního stavu.

Po prekonsolidaci narušeného kamenného materiálu dojde k očištění povrchu od exhalátového znečištění a biologického napadení. Poté by mělo dojít k plastické rekonstrukci větších chybějících částí (hran soklu) a k plastickému domodelování chybějících částí drobného poškození kamenného materiálu. Plastické doplňky by měly respektovat charakter degradovaného smytého povrchu kamenné plastiky. Na závěr budou nové doplňky lokálně barevně sjednoceny s originálním kamenným materiálem, aby plastika působila uceleně. Mělo by dojít k obnově kovových atributů. Povrch kamenné plastiky bude opatřen konzervační hydrofobní vrstvou po dohodě se zástupcem

NPÚ. Dále navrhujeme obnovit v zadní části památky opěrnou zídku. Tu zhotovit z kamenů skládaných na sucho s výsypem drtě v zadní části a s oddělením geotextilií od svahu. Tím bude památka odvodněna a zabezpečena od sesouvání hlíny. Výška zídky bude okolo 60cm.

5. Restaurátorský záměr

Restaurátorský záměr navrhujeme celou památku restaurovat následujícím způsobem. Provést:

- průzkum a odběr vzorků
- narušené partie lokálně předzpevnit organokřemičitým zpevňovačem
- mechanické a chemické očištění od mechů a lišejníků a exhalačních produktů
- vhodnými zábaly naměkčení a odstranění neprodyšných krust
- injektáž povrchových trhlin Lokální prekonsolidace narušeného kamenného materiálu s injektáží vzniklých las a trhlin (konsolidační prostředek na bázi organokřemičitanu, injektáž Paraloidem B72 odpovídající koncentrace).
- odstranění, nebo upravení nevhodných vysprávek - plastické doplnění chybějících detailů, především obrysů architektury (jemně smyté partie budou ponechány bez doplnění). Na doplnění budou použity minerální tmely odpovídající barevnosti a struktury původní hmoty. Tmely budou probarveny ve hmotě a pevnostně měkčí oproti původnímu materiálu. Doplnění bude respektovat a navazovat na smytou strukturu modelace originálu. Místa s větší absencí originálního kamenného materiálu budou případně opatřena kovovými armaturami. Armatury z nekorodujícího materiálu zajistí tmel proti uvolnění a doplněk propojí s kamenným materiálem plastiky či architektury.
- výměnu železných kramlí za nerezové
- odstranění dožilého spárování a jeho obnovení minerálním tmelem viz výše
- odstranění nevhodné bronzové barvy z nápisu v čele podstavce a po dohodě se zástupci NPÚ jeho nahrazení vhodným barevným tónem nebo zlacením
- lokální barevnou retuš
- preventivní biocidní napuštění před závěrečnou hydrofobizací
- závěrečnou hydrofobizaci (rozsah konzultován se zástupcem NPÚ)
- terénní úpravy v zadní části podstavce tak, aby dešťová voda mohla odtékat do stran mimo památku a vystavění kamenné zídky nasucho s drenáží z geotextilií

Po dohodě se zástupci NPÚ je třeba dořešit:

Jak řešit otvory po stranách díla. Pokud získáme podklady pro rekonstrukci něčeho, co tam historicky bylo, je možné to obnovit. Pokud ne, je možné otvory zaslepit.

Doplnění atributů - Svatozář bude rekonstruována dle dochované fotodokumentace nebo obdobného typu vyskytujícího se v okolí z měděného materiálu s povrchovou úpravou plátkového zlata.

6. Navrhované materiály k restaurování

- Etapa čištění:
destilovaná voda, Čpavková voda, Peroxid vodíku, Jar,
- Etapa Konsolidace a injektáže kamenného materiálu:
Imesta Fest OH 75% - fa Imesta, Paraloid B72
- Etapa plastického doplnění
křemičité písky vhodné frakce, bílý cement, styrenakrylátové disperze 2804, pigmenty Bayerrox, čep z nekorodujícího materiálu
- Etapa barevné retuše:
Pigmenty Bayerrox, 3% akrylátové disperze
- Etapa konzervace:
Imesta IV 290, Mech – Stop

V Trutnově dne 29. 1. 2013 vypracovali restaurátoři

KAMENICTVÍ P. BENEŠ
U HRBITOVA 220
541 01 TRUTNOV
Tel. 494 733 391

Petr Beneš

Lucie Truněčková

Fotodokumentace současného stavu

Celkový pohled

Navětralý materiál na boku světce, otvor se zbytkem olova

Povrch materiálu porostlý mechy a lišejníky